

CURS ACADÈMIC: 2005-2006

LLICENCIATURA: Documentació

CURS: Segon

Codi:	27246
Assignatura:	Llenguatges documentals
Tipo de assignatura:	Tr
Nº de crèdits:	4.5
Profesorado:	Teoria: Remei Perpinyà Practiques: Remei Perpinyà i Pilar Cid
Llengua en que s'imparteix la docència:	Català
Quatrimestre:	2n

OBJECTIUS

- Aprofundir en el coneixement de l'ús dels tesaurus en la indexació i recuperació documental.
- Conèixer i desenvolupar les tècniques conceptuals de construcció de tesaurus.
- Conèixer i desenvolupar les tècniques de construcció automatitzada de tesaurus.

PROGRAMA DE CURS

1. Introducció

Evolució històrica dels tesaurus. Què són i per a què serveixien

2. La posició dels tesaurus dins els llenguatges documentals

Les necessitats de disposar d'un vocabulari controlat. Els llenguatges documentals i els tesaurus. Posició dels tesaurus dins els llenguatges documentals. Els principis de construcció d'un tesaurus: la postcoordinació i la interrelació semàntica.

3. El procés de construcció d'un thesaurus

Thesaurus construïts a priori i thesaurus construïts a posteriori. Fases.
Definició de les característiques del thesaurus.

4. Termes d'indexació: forma i composició

Recopilació de material: diccionaris, diccionaris especialitzats, lèxics, bases de dades terminològiques, manuals de la disciplina. Normes i directrius.
Forma i composició dels termes.

5. Estructuració dels termes

Llistat de microdisciplines, estructura d'equivalència semàntica, estructura d'equivalència jeràrquica, estructura d'equivalència associativa.

6. Presentació del thesaurus

Llistat alfabètic, llistat jeràrquic, índex kwic.

7. Construcció automatitzada de thesaurus

SGBD de construcció de thesaurus. Funcions, estructura i aplicacions

8. L'ús del thesaurus en la indexació dels documents i en la consulta

9. Creixement i actualització del thesaurus

10. Avaluació de thesaurus

Indicadors de qualitat d'un thesaurus. Comportament del thesaurus en la indexació i en la recuperació. Proves d'avaluació de thesaurus.

11. Tipus especials de thesaurus

Thesaurus multilingües. Lèxics intermediaris. Thesaurus de cerca.

BIBLIOGRAFÍA

AITCHINSON, Jean; GILCHRIST, Alan; BAWDEN, David. *Thesaurus construction and use: a practical manual*. 3rd ed. London: Aslib, 1997. 212 p.

AUSTIN, Derek; DALE, Peter. *Directrices para el establecimiento y desarrollo de tesauros monolingües*. 2a ed. rev. Paris : Unesco, 1984. IV, 86 p. PGI 81/WS/15.

BLAIR, D.C. *Language and representation in information retrieval*. Amsterdam: Elsevier, 1990. 335 p.

CHAUMIER, Jacques. *Le Traitement linguistique de l'information*. 3e éd. mise a jour et augm. Paris : Entreprise moderne d'édition, 1988. 186 p. UB UJI UPF

CHEN, Hsinchun; YIM, Tak; FYE, David. "Automatic thesaurus generation for an electronic community system". *Journal of American Society for Information Science*. 46, 3 (1995). p. 175-193.

CURRÁS, Emilia. *Tesauros: lenguajes terminológicos*. Madrid: Paraninfo, 1991.

CURRÁS, Emilia. *Tesauros : manual de construcción y uso*. Madrid : Kaher II, DL 1998. 209 p.

DE LA ROSA PIÑERO, Antonio. "Tesuros, tesauros automáticos, tesauros automáticos on line". *El Profesional de la información*. v. 8, núm. 7-8 (agosto 1999). p. 4-15.

"Directrices para el establecimiento y desarrollo de tesauros monolingües: UNE 50-106-90". En: *Documentación. Tomo 2: normas fundamentales*. Madrid: AENOR, 1994. p. 171-217.

GARCÍA GUTIÉRREZ, Antonio Luis. *Estructura lingüística de la documentación: teoría y método*. Murcia : Universidad de Murcia, 1990. 166 p.

GIL URDICIÁIN, Blanca. "Orígenes y evolución de los tesauros en España". *Revista General de Información y Documentación*. 8, 1 (1998), p. 63-110.

GIL URDICIÁIN, Blanca. *Manual de lenguajes documentales*. Madrid : Noesis, 1996. 269 p.

HUDON, Michèle. *Le Thésaurus: conception, élaboration, gestion*. Montreal : ASTED, 1994. 220 p. UB

IZQUIERDO ARROYO, José María; MORENO FERNÁNDEZ, Luis Miguel. "Lista de encabezamientos de materia y thesauri en perspectiva comparada". *Documentación de las ciencias de la información*. 17 (1994), p. 287-310

LANCASTER, F.W. *El control del vocabulario en la recuperación de la información*. 2a ed. València: Universitat de València, 1995. 286 p.

LAUREILHE, Marie-Thérèse. *Le Thesaurus: son rôle, sa structure, son élaboration*. 2e éd. Villeurbane: Presses de l'ENSB, 1981.

"Métodos para el análisis de documentos, determinación de su contenido y selección de los términos de indización. PNE 50121. ISO 5963/1985". *Revista Española de Documentación Científica*. 15 (enero 1992). p. 13-23.

SOERGEL, Dagobert. *Indexing languages and thesauri : construction and maintenance*. Los Angeles : Melville Pub., 1974. XLIII, 632 p. UAB

VALLE BRACERO, Antonio; REY GUERRERO, Alfredo del; PAEZ MAÑÁ, Jorge; VALLE BRACERO, Reyes. "Tesauros en html: un modelo de diseño y estructura para su consulta en la malla mundial (www)". *Revista General de Información y Documentación*. 23,2 (2000). p. 159-178.

VAN SLYPE, Georges. *Los lenguajes de indización: concepción, construcción y utilización en sistemas documentales*. Madrid: Fundación Sánchez Ruipérez: Pirámide, 1991. 198 p.

METODOLOGÍA DOCENT:

Les classes combinen sessions teòriques on s'expliquen els coneixements teòrics de l'assignatura amb sessions pràctiques que serveixen per aplicar els conceptes apresos en teoria. Les pràctiques consisteixen en l'elaboració d'un tesauro sobre una temàtica específica. Els alumnes elaboren el tesauro al llarg del curs de manera que es fa un seguiment continu de la marxa del treball.

MÈTODE D'AVUACIÓ

Examen teòric i realització de les pràctiques que es plantejaran a l'inici de curs. Es farà nota mitja de les dues parts, sempre i quan estiguin aprovades.

OBSERVACIONS:

Pel desenvolupament de les sessions teòriques cal una aula normal.
Pel desenvolupament de les sessions pràctiques cal una aula d'informàtica.

Dra. Anna M. Torrent
Coordinadora Unitat Filologia Catalana

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), 12 de juliol de 2005